

Hørings svar angående tanker om at reducere aktivitetstilskuddet

Folkeoplysningsrådet takker for at have mulighed for at udtale sig om tankerne om at nedsætte aktivitetstilskuddet jf. Folkeoplysningslovens § 35.

Samrådet vil gerne udtale sig om:

1. Det fejludbetalte aktivitetstilskud i perioden 2013-2018 og efterfølgende proces
2. Hvorfor aktivitetstilskuddet i Halsnæs bør bevares på 344 kr.

Ad.1.

Halsnæs Kommune har ved en fejl udbetalt for lave aktivitetstilskud/medlemstilskud i perioden 2013-2018, idet satsen har været maksimalt 290 kr. igennem hele perioden, selvom budgettet for aktivitetstilskud er blevet fremskrevet årligt. Samrådet undrer sig over hvordan sådan en fejl kan ske og opfordrer kommunen til at stramme op på procedurer og processer så der ikke kommer til at ske lignende fejl fremadrettet.

Samrådet er glad for at fejlen er opdaget, men undres over at kommunen ikke i det mindste fremadrettet vil udbetale den rigtige sats hvilket med fremskrivninger er 344 kr. Den kommunale fejl har sparet kommunen for et anseeligt beløb, men ikke nok med det, man vil tilsyneladende ikke fremadrettet rette til den sats det ville være hvis man ikke havde lavet fejlen, men påtænker i stedet at nedsætte beløbet til et nyt udgangspunkt.

Ad.2.

Aktivitetstilskuddet/medlemstilskud er et af de tilskud foreninger kan søge for medlemmer under 25 år. Det er kendetegnende for folkeoplysningsområdet at der ikke findes to kommuner der har de samme tilskudsordninger. Aktivitetstilskuddet/medlemstilskuddet er lovbestemt, dog ikke niveaueet. Halsnæs Kommune har en "tilskudsmodel" der er enkel at administrere for foreninger og kommunen. Tilskudsmodellen indeholder kun de lovmæssige tilskud, nemlig lokaletilskud, aktivitetstilskud og en udviklingspulje. Udviklingspuljen (Folkeoplysnings- og udviklingspuljen) er blevet reduceret 2 gange siden efteråret 2018, så den nu er på 63.000 kr. Det kan være svært at lave en direkte sammenligning mellem kommunernes tilskud. Skal man se på det samlede budget for folkeoplysningsområdet fx i forhold til indbyggertal, eller skal man se på en enkelt tilskudspulje, som ikke siger så meget om foreningernes samlede tilskudsmuligheder. For foreningerne har det især betydning hvad de kan få i samlet tilskud og ikke om det er delt op i forskellige tilskud. Samrådet mener at man bør se på det samlede billede og ikke kun en enkelt pulje eller et enkelt tilskud, specielt fordi Halsnæs ikke som de fleste andre kommuner har flere puljer indenfor folkeoplysningsområdet.

Historisk besluttedes ved kommunesammenlægningen at fjerne tilskud til uddannelse af trænere/ledere og til gengæld kompensere for dette ved at lave et højt aktivitetstilskud som foreningerne selv kunne prioritere til træner/lederuddannelse, trænerløn, stævner mv.

Sammenligning med nabokommuner

Hvis der sammenlignes med Frederikssund Kommune har de en aktivitetstilskudsmodel, hvor de bruger 3.600.000 kr. Heraf går ca. 1.200.000 kr. til medlemstilskud/aktivitetstilskud (115 kr. medlem/år), mens det resterende beløb går til kurser (598.000 kr.), trænerløn (598.000 kr.), Stævner, lejrskoler udenfor kommunen (718.000 kr.), materialer (239.000 kr.) egne stævner, fodboldskoler, spejderlejr mv. (239.000 kr.). Hvis hele aktivitetstilskuddet blev udbetalt som medlemstilskud som i Halsnæs ville det være 345 kr./medlem. Derudover har Frederikssund en række andre puljer indenfor folkeoplysningsområdet i 2019:

Organisationsudvikling (100.000 kr.), Initiativpuljen (68.000 kr.), Integration af flygtninge (50.000 kr.), Internationalt samarbejde (50.000 kr.), Formidling af forenings- og aftenskoletilbud (70.000 kr.), Talentudvikling (125.000 kr.), Økonomisk støtte til ferieaktiviteter (25.000 kr.)

Fritids- og Kulturudvalget har desuden 2 puljer:

- Idræts- og spejderfacilitetspuljen (2.000.000 kr.)
- Kulturpuljen: 408.570 forventes 600.000 kommende år.

Ses der på Gribskov Kommune har de et medlemstilskud på 260 kr./medlem/år. Gribskov har desuden en lokaletilskudsordning hvor der bruges 3.400.000 kr. idet der gives 75 % uden modregning for over 25 år, undtagen rideklubber der får 65 % og modregning for over 25 år. Gribskov har desuden en materialetilskudspulje på ca. 340.000 kr. (idrætsforeninger) og en udviklingspulje på 68.000 kr.

Eksempler på aktivitetstilskud og andre tilskud i kommunerne

Der er taget kontakt til alle Nordsjællandske kommuner og nedenfor er angivet dem der har nået at vende tilbage:

Rudersdal 450 el. 550 kr. afhængig af foreningens omsætning. Desuden kursustilskud og en række puljer. Furesø Kommune max 530 kr. Desuden kursustilskud og puljer.

Fredensborg Kommune 400 el. 200 + tilskud til trænerløn. Desuden kursustilskud og puljer

Allerød 300 kr. Desuden pulje til kontingentstøtte.

Hillerød 163 kr. Desuden tilskud til kurser og pulje til børn og unge.

Eksempler på andre tilskud/puljer i nordsjællandske kommuner er: starttilskud, grundtilskud, medlemsfremgangstilskud, kursustilskud til trænere og ledere, lejr og stævnetilskud, tilskud til trænerløn, sporttilskud, elitetilskud, åben skole pulje. Alene budgettet til tilskud til trænerløn udgør i Fredensborg Kommune 2.333.000 kr. i 2019, altså væsentligt mere end budgettet for aktivitetstilskuddet i Halsnæs Kommune.

Halsnæs borgernes sundhedsprofil sammenlignet med andre kommuner

Ses der på Sundhedsprofilen 2017 for kommunen er det faktisk at kommunens borgere er væsentligt ringere stillet end borgere i andre kommuner i Region Hovedstaden, eksempelvis hvis der ses på diabetes, selvvurderet sundhed, og kræft. Foreningslivet kan hjælpe med at aktivere borgerne og skabe sundere og gladere borgere, men der er behov for at kommunen hjælper foreningerne. Alle statistikker viser at der er et stort behov for at gøre noget, og støtten til foreningerne bør være større og ikke lavere end i andre kommuner da borgerne og foreningerne i kommunen har mere behov for hjælp end de fleste andre kommuner i region Hovedstaden. Foreningerne er gode til at lave aktiviteter for borgerne og aktivitetstilskuddet er med til at kontingenterne kan holdes på et rimeligt niveau. Undersøgelser viser at frivillighed er en økonomisk gevinst for kommuner, idet værdien af det frivillige arbejde langt overstiger de tilskud der gives til de frivillige. Understøtter man ikke frivilligheden tilstrækkeligt falder de frivillige fra, og dermed risikerer man flere inaktive borgere som kommer til at belaste kommunekassen.

Folkeoplysningssamrådet vil opfordre politikerne til at styrke folkeoplysningsområdet så det får bedre muligheder for at hjælpe borgerne til gavn for den enkelte og for kommunen. I den forbindelse skal nævnes at Halsnæs Kommune i 2018 for første gang efter en årrække med nedgang har fået flere medlemmer i idrætsforeningerne (DIF og DGI), men desværre stadig har den laveste andel af foreningsaktive i de Nordsjællandske kommuner. Foreningerne oplever i det daglige at det er svært at finde ressourcer til at fastholde og udvide aktivitetsniveauet, herunder også at deltage i åben skole, sundhedsindsatser, integration, aktiviteter for udsatte målgrupper mv.

Samrådet håber at høringssvaret kan medvirke til at aktivitetstilskuddet fastholdes på det nuværende (hvis ikke der var fejludbetalt) niveau med en sats på 344 kr./medlem/år (2019), sådan at foreningerne i Halsnæs ikke skal få (endnu) dårligere betingelser for at gennemføre eksisterende og nye aktiviteter.